

సామెతలు

1. అందితే జుట్టు అందకపోతే కాళ్ళు - పనిని సాధించడానికి ఎంతటి నీచానికైనా దిగజారుట
2. అడకత్తెరలో పోకచెక్క - ప్రమాదస్థితిలో ఉండుట/ సందిగ్ధములో ఉండుట
3. అడుసు తొక్కనేల ? కాళ్ళు కడగనేలా ? - తప్పు చేసిన తరువాత సరిదిద్దుకునే బదులు ముందే జాగ్రత్త పడవచ్చుకదా
4. అభ్యాసము కూసు విద్య - పట్టుదలతో సాధన చేస్తే ఏం ఓటి విద్యనైనా నేర్చుకోగలము
5. . అరటిపండు వలిచి చేతిలో పెట్టినట్లు - చాలా సులభం / తేలికగా పని జరుగుట
6. ఆవు నలుపైతే పాలు నలుపా ? - రూపాన్ని చూసి గుణాన్ని అంచనా వేయలేము .
7. ఆవు చేలో మేస్తే దూడ గట్టున మేస్తుందా ? - పెద్దవారి గుణాలే పిల్లలకి వస్తాయి
8. ఆలు లేదు చూలు లేదు కొడుకు పేరు సోమలింగం - అసలేమీ జరగక పోయినా అతి గొప్పగా ఊహించుకొనుట
9. ఇంటిదొంగను ఈశ్వరుడైనా పట్టలేడు. - తమవారిలోనే ఉంటున్న దొంగను గుర్తించుట కష్టం.
10. ఇంటిపేరు కస్తూరివారు, ఇంట్లో గబ్బిలాల కంపు - పైకి గొప్పగా కనబడినా లోపల ఏమీ లేకపోవుట
11. ఇంట్లో ఈగల మోత, బయట పల్లకి మోత - తమ వారినుండి అగౌరవమును బయటవారి నుండి గౌరవమును పొందుట.
12. ఇల్లలకగానే పండుగ కాదు - పని ప్రారంభించగానే అయిపోయిందని అనుకోరాదు.
13. ఇంటికన్నా గుడి పదిలం - ఒంటరిగా ఇంట్లో ఉండేకంటే నలుగురు తిరిగేచోట ఉండడం మేలు
14. ఈనగాచి నక్కలపాలు చేసినట్లు - కష్టపడి సంపాదించినదానిని దుష్టులకిచ్చుట
15. ఈతచెట్టు కింద నిలబడి పాలు తాగినట్లు - చెడ్డవారితో ఉండి మంచి చేసినా ఎవరూ నమ్మరు
16. ఉట్టికెక్కలేనమ్మ స్వర్గానికెక్కునా ? - అందుబాటులో ఉన్న తేలికైన పని చేయలేనివారు కష్టమైన పనిని చేస్తాననడం.

17. ఉయ్యాలలో బిడ్డను పెట్టి ఊరంతా వెదికినట్లు - తెలివితక్కువతనం / ఎదురుగా ఉన్న వాటినే గుర్తించలేకపోవడం
18. కాకి మొక్కుకు దొండపండు - జంటలో ఒకరు అందవిహీనులు మరొకరు అందమైనవారు ఉండుట
19. కర్త విరగకూడదు, పాము చావకూడదు - ఏ మాత్రం నష్టం లేకుండా పని (మంచే) జరగాలనుకోవడం.
20. కందకు లేని దురద కత్తిపీటకెందుకు ? - అసలువారికి లేని బాధ ఇతరులకెందుకు ?
21. కుడితిలో పడ్డ ఎలుక - బయటపడలేని కష్టాలలో చిక్కుకొను
22. కూసే గాడిది వచ్చి మేసే గాడిదను చెడగొట్టినట్లు - పని చేసేవారిని చెయ్యనివ్వకపోగా చెడగొట్టేవాడు
23. కుక్క తోక పట్టుకుని గోదారీదినట్లు - అల్పుల సహాయంతో గొప్పపనిని సాధించాలనుకునే మూర్ఖత్వం
24. కొరివితో తల గోక్కిను - కోరి ప్రమాదం తెచ్చుకొను
25. కోటివిద్యలు కూటి కొరకే - ఏవిధంగా సంపాదించినా పొట్ట నింపుకోవడానికే
26. కంచే చేను మేస్తే కాపేమి చేయగలడు ?- రక్షించవలసిన వారే తప్పు చేస్తే సామాన్యులేమి చేస్తారు ?
27. కొండనాలుకకు మందు వేస్తే ఉన్న నాలుక ఊడిందట - ఒక తప్పును సరి చేయబోతే మొదటికే నష్టం వచ్చుట
28. కీడెంచి మేలెంచాలి - ఒక పనిని చేసేటపుడు ఎదురయ్యే కష్టనష్టాలను ముందే ఆలోచించుకుని పని మొదలు పెట్టాలి.
29. కొత్తక వింత పాతొక రోత - కొత్త మీద వ్యామోహంతో పాతనీ విడిచిపెట్టుట
30. కూర్చుని తింటే కొండలైనా కరిగిపోతాయి - సోమరితనం వల్ల సంపదలు తొలగిపోతాయి
31. గతిలేనమ్మకు గంజే పానకం - దీన స్థితిలో ఉన్నపుడు దొరికినది కొంచమైనా గొప్పగా కనిపిస్తుంది.
32. గాలిలో మేడలు కట్టినట్లు - నిజంగా ఏమీ జరగకపోయినా గొప్పలు ఊహించుకొనుట
33. గుమ్మడికాయల దొంగంటే భుజాలు తడుముకొన్నట్లు - తమ తప్పును తామే బయటపెట్టుకొనుట

34. గుడ్డిలో మెల్ల - పూర్తిగా లేనిదానీకంటే కొంచమున్నా మేలే

35. గుర్రం నాడాదొరికిందని. గుర్రాన్ని కొన్నట్లు - అవసరం లేకపోయినా కొంచెం దొరికిందని ఎక్కువ

ఖర్చు పెట్టుట

36. గొర్రె కసాయివాటిని నమ్ముతుంది - అల్పులు మూర్ఖులనే నమ్ముతారు.

37. గొంతులో పచ్చి వెలక్కాయ పడ్డట్లు - నోటనూట రాని పరిస్థితి

38. గాలిలో దీపం పెట్టి దేవుడా అన్నట్లు - తెలివితక్కువ పనులు చేసి రక్షించమని ప్రాధేయపడుట

39. గోరుచుట్టుపై రోకటి పోటులా - కష్టం పైన కష్టం వచ్చుట

40. గోటితో పోయేదానికి గొడ్డలెందుకు ? - తేలికగా అయ్యే పనులుకు పెద్ద ప్రయత్నం చేయుట

41. గోరంతలు కొండంతలు చేయు - అయ్యే పనులుకు పెద్ద ప్రయత్నం చేయుట

42. చిన్న విషయాన్ని పెద్దదిగా చేయు -

43. గంజాయితోటలో తులసిమొక్కలా - నీచుల మధ్య ఉత్తముడు ఉండడం

44. గోడ మీద పిల్లివాటం - స్థిరమైన అభిప్రాయం లేకుండా లాభం వైపు ఆకర్షింపబడడం / అవకాశవాదం

45. చల్లకొచ్చి ముంత దాచుట - అడగడానికి వచ్చి కావలసినది అడగకుండా సందేహించుట

46. చింత చచ్చినా పులుపు చావదు - ఒకనాటి వైభవం పోయినా పొగరు తగ్గకపోవుట

47. చెట్టు లేని చోట ఆముదపు చెట్టే మహావృక్షం - తగినవారు లేని చోట మూర్ఖులే తెలివైనవారుగా

పరిగణింపబడతారు.

48. చెవిటివాని ముందు శంఖమూదినట్లు - గుడ్డివాని ముందు దీపం వ్యర్థ ప్రయత్నం

49. చావు కబురు చల్లగా చెప్పినట్లు - దుర్వార్తలను మెల్లగా చెప్పుట

50. చినికి చినికి గాలివానైనట్లు - చిన్నగా మొదలై పెద్దదగుట

51. చేతులు కాలాక ఆకులు పెట్టుకున్నట్లు - సమయం చేజారిన తరువాత తెలివితెచ్చుకొనుట

52. చంద్రునికో నూలుపోగు - గొప్పవారికి భక్తితో సమర్పించే చిన్న కానుక

53. చవి ఎరిగిన కుక్క చావగొట్టినా పోదు - చెడ్డ గుణాలు అలవాటైతే వదిలించుకోవడం కష్టం.

54. జగమెరిగిన బ్రాహ్మణునికి జంధ్యమేలా ముంజేటి కంకణానికి అద్దమేలా -

అన్ని తెలిసిన జ్ఞానికి సాక్ష్యం అవసరం లేదు.

55. జోగి జోగి రాసుకుంటే బూడిద రాలిందట - ఎలాంటి వారితో స్నేహం చేస్తే ఫలితం అలాగే ఉంటుంది.

56. తన్ను మాలిన ధర్మం - మొదలు చెడ్డబేరం - ముందుగా తన శక్తి తెలుసుకునే ఇతరులకు

సహాయం చేయాలి.

57. తాటిచెట్టు కింద నిలబడి పాలు తాగినట్లు - చెడు ప్రదేశంలో ఉండి మంచి చేసినా ఎవరూ
నమ్మరు

58. తాడిని తన్నే వాడుంటే దాని తల దన్నేవాడుంటాడు. - ఒకరిని మించినవారొకరు

59. తాతకు దగ్గులు నేర్పుట - అనుభవజ్ఞులకు నీతులు నేర్పుట -

60. తాను పట్టిన కుందేటికి మూడోకాళ్ళుమూర్ఖత్వం, మొండితనం

61. తడిగుడ్డతో గొంతులు కోసినట్లు - మంచి చేస్తున్నట్లు నటించి చెడుచేయుట

62. తామరాకు పై నీటిబొట్టు - అంటి ముట్టనట్లు / సుఖాలు చేరువలో ఉన్నా లొంగకపోవుట

63. తాచెడ్డకోతి వనమెల్లా చెరిచిందిట - అల్పులు తాము చెడటమే కాక ఇతరులను కూడా చెడగొడతారు

64. తానొకటి తలిస్తే దైవమొకటి తలచినట్లు - దైవ నిర్ణయాన్ని మార్చలేము

65. తిన్న ఇంటి వాసాలు లెక్కపెట్టు - మేలు చేసినవారికి కీడు చేయుట

66. తీగలాగితే డొంకంతా కదిలినట్లు - ఒక విషయం గురించి ప్రయత్నిస్తే అనేక విషయాలు బయటపడుట

67. తాటాకు చప్పుళ్ళకు కుందేళ్ళు బెదరవు - అలవాటు పడిన తరువాత భయం ఉండదు

68. తాదూర సందు లేదు , మెడకో డోలు - తనకే ఆధారం లేక బాధపడుతుంటే , మరొకరి బాధ్యత
మీదపడుట

69. తినటానికి తిండి లేదు, మీసాలకు సంపంగ నూనె - పేదరికంలో ఉన్నా గొప్పలు తగ్గకపోవుట

70. తినబోతూ రుచి, దిగబోతూ లోతు అడగకూడదు తొందరపాటు స్వభావం

71. తులసివనంలో గంజాయి మొక్క - గొప్పవంశంలో నీచుడు జన్మించుట

72. దీపం ఉండగానే ఇల్లు చక్కబెట్టుకోవాలి -

అనుకూల సమయాన్ని ఉపయోగించుకొని అభివృద్ధికి ప్రయత్నించాలి

73. దున్నపోతు మీద రాళ్ళవర్షం - నీచులకు ఎంత చెప్పినా మార్పు రాదు

74. దూరపు కొండలు నునుపు - అందని వాటిని గురించి గొప్పగా ఊహించుట

75. దొంగకు తేలుకుట్టినట్లు - తప్పు బయటపడకుండా కప్పిపుచ్చుకొనుట

76. దేవుడు వరమిచ్చినా పూజారి వరమివ్వడు - అసలువారు అనుకూలించినా ఇతరులు అడ్డుతగులుట
77. దొంగలు పడిన ఆరునెలలకు కుక్కలు మొరగుట - ఆలస్యంగా స్పందించుట
78. నవ్వి నాప చేనే పండుతుంది - ఎవరినీ తక్కువ అంచనా వేయరాదు
79. నారు పోసినవాడే నీరు పోస్తాడు - దేవుని మీద భారం వేయుట
80. నిండుకుండ తొణకదు - జ్ఞాని అణుకువగా ఉంటాడు
81. నిత్యకళ్యాణం పచ్చతోరణం - ఎప్పుడు శుభములే జరుగుట
82. నిండా మునిగినవానికి చలేమిటి - అసలే కష్టాలలో బాధపడేవాడికి చిన్న విషయాలు బాధించవు
83. నోరు మంచిదైతే ఊరు మంచిదవుతుంది - అందరితో చక్కగా , మర్యాదగా మాట్లాడాలి
84. పరుగెత్తి పాలు తాగేకంటే నిలబడి నీళ్ళు తాగడం మంచిది
85. తొందరపాటుగా కాక నిదానంగా పనులు చేయాలి.
86. పందికేమి తెలుసు పన్నీటి వాసన - అల్పులకు గొప్పవాటి విలువ తెలియదు -
87. పిచ్చుక మీద బ్రహ్మస్త్రం - బలహీనుల మీద గొప్ప బలమును ప్రయోగించుట
88. ముందొచ్చిన చెవుల కన్నా వెనుకొచ్చిన కొమ్ములు వాడి
89. తెలివిగలవారైతే కొత్తగా వచ్చినా గౌరవం పొందుతారు. పాతవారైనా తెలివిలేనపుడు గుర్తించబడేరు
90. మూలిగేనక్కపై తాటిపండు పడ్డట్లు - కష్టాలపై కష్టాలు వచ్చుట
91. మొక్కై వంగనిది మ్రానై వంగునా - మంచి అలవాట్లు చిన్నతనం నుండే రావాలి, ఎదిగిన తరువాత నేర్చుకుందామన్నా కుదరదు.
92. మసిపూసి మారేడుకాయ చేసినట్లు - లేనివాటిని ఉన్నట్లుగా చెప్పి మోసగించుట
93. మా తాతలు నేతులు తాగారు, మా మూతులు వాసిన చూడమన్నారట - గత వైభవాన్ని తలుచుకొని నేటికీ ఆడంబరంగా ఉండాలనుకోవడం
94. మోసేవాడికి తెలుసు కావడి బరువు - మునిగేవానికి తెలుసు నీటి లోతు - కష్టపడినవారికే ఆ బాధ అర్థమవుతుంది.
95. మొరిగే కుక్క కరవదు, కరిచే కుక్క మొరగదు - ఆర్భాటం చేసేవారు పని చెయ్యరు, పని

చేసేవారు ఆర్పాటం ప్రదర్శించరు

96. యధారాజా - తథాప్రజా - పాలకులను బట్టి ప్రజలు ఉంటారు, పెద్దలను బట్టి పిల్లల ప్రవర్తన ఉంటుంది
97. రామాయణంలో పిడకల వేట - - గొప్పవిషయాలు మాట్లాడుతున్నప్పుడు అల్పమైనవాటిని వెదకి, అసందర్భంగా ప్రవర్తించుట -
98. రెక్కాడితే కాని డొక్కాడదు - కష్టపడితేకాని కడుపు నిండని పేదరికం
99. రోటిలో తలపెట్టి రోకటిపోటుకు వెరచినట్లు - తెలిసి కష్టములోనికి దిగినతరువాత బాధపడడం వృధా
100. రోలు వచ్చి మద్దెలతో మొర పెట్టుకున్నట్లు - అసలే బాధలో ఉన్న వారికీ ఇతరులు తమ కష్టాలు చెప్పుకొను
101. రొట్టె విరిగి నేతిలో పడ్డట్లు - అదృష్టము కలసి వచ్చుట
102. లేడికి లేచిందే పరుగు - ముందువెనుకలు ఆలోచించకుండా హడావుడిగా పనులు చేయుట
103. లోగుట్టు పెరుమాళ్ళ కెరుక - అసలు రహస్యం భగవంతునికే తెలియాలి
104. విత్తు మంచిదైతే చెట్టు మంచిదవుతుంది - చిన్నప్పటి నుండి గుణవంతులైతే పెరిగిన తరువాత గొప్పవారవుతారు
105. వెతకబోయిన తీగ కాలికి తగిలినట్లు - కోరుకున్నది కష్టం లేకుండా లభించుట
106. వడ్డించేవాడు మనవాడైతే - అధికారి మనవాడైతే సహాయం బాగా లభిస్తుంది.
107. శంఖంలో పోస్తేకాని తీర్థం కాదు - చెప్పవససినవాళ్ళు చెబితే ఫలితం ఉంటుంది.
108. సముద్రంలో వాన పడినట్లు - ఎవరికీ లాభం లేని పని
109. సముద్రంలో కాకిరెట్టు - పట్టించుకోనవసరం లేదు హనుమంతుని ముందు కుప్పిగంతులు
110. జ్ఞానుల ముందు అల్పులు చేసే ప్రయత్నాలు వ్యర్థం
111. పైన పటారం - లోన లొటారం - పైకి గొప్పగా కనపడే గుణహీనుడు
112. అత్త మీద కోపం దుత్త మీద చూపినట్లు - ఒకరి మీద కోపం మరొకరి మీద చూపించుట
113. ఆడలేక మద్దెల ఆడు అన్నట్లు - తనకు ప్రతిభ లేదని ఒప్పుకోక తప్పు ఇతరుల మీద వేయుట

తెలంగాణ - సామెతలు

1. అంతంతబీరకాయకు అర్థపేరు మసాలా - అనుభవించేది తక్కువ- అయ్యే ఖర్చు ఎక్కువ
2. దంచించానికి బుక్కిందే కూలి - శ్రమను దోచుకోవడం -
3. ఎక్కువ పని తక్కువ ఫలితం -
4. ఉపాసముంటే అప్పు దొరకదు - ఊపిరితో బొట్ట పెరగదు
5. తాత్కాలికమైన పనులతో శాశ్వతమైన ఫలితం ఉండదు
6. ఎంగిలకెగ్గా లేదు- తాగుబోతుకు సిగ్గా లేదు
7. తప్పుడు పనులకు అలవాటు పడినవారు మంచీ చెడు ఆలోచించరు.
8. పొత్తుల పని సుఖం - ఒంటిగా తిండి సుఖం
9. వ్యక్తిగతంగా లాభం కోరుకునేవారి స్వభావం
10. నాభి కాడ చల్లబడితే నవాబుకైనా జవాబియ్యెచ్చు.
11. ఆకలి తీరితే ఎంత గొప్ప పనినైనా సాధించవచ్చు
12. నాలుక మీద కాదు కడుపులో ఉండాలే - మాటల్లో కాకుండా ప్రేమ మనసులో ఉంటే మంచిది
13. పగటి ముచ్చట పనికి చేటు- రాత్రి ముచ్చట నిద్రకు చేటు
14. అనవసరమైన మాటలతో ముఖ్యమైన పనికి ఆటంకం.
15. ఉడికేసుకుని తిని తడకేసుకొని పన్నట్లు
16. పని చేయకుండా కాలం గడపడం (సోమురిలేనం)
17. అక్క చెట్టమైతే లెక్క చుట్టమా
18. డబ్బు, ముందు రక్త సంబంధాలు పనికిరావు.
19. కొన్నది బింకెడు - కొసిరేది లొట్టెడు
20. తక్కువ ఖర్చుతో ఎక్కువ లాభాన్ని కోరుకో వడం.
21. ఎనుగర్ర బలముంటే ఎన్ని వాసాలైనా ఎక్కియ్యచ్చు
22. పునాది బలంగా ఉంటే ఎంత ఎత్తుకైనా ఎదగవచ్చు
23. అన్నం లేక కోతిరూపు, బట్టల్లేక బాంచరూపు
24. ఆకలితో ఉన్న వాడు తెగిస్తాడు, బట్టల్లేనివాడు బానిసగా ఉంటాడు

25. దొప్పెడంబలి కోసం దోసిట్లో అంబలి ఒలుకుబోసి
26. అత్యాశకు పోయి ఉన్నది పోగొట్టుకోవడం
27. తోచనిపని తక్కులాటలెక్కువ
28. ఏం చేయాలో తెలియనప్పుడుతడబాటు అధికం
29. రొట్టెలోని పని కంటే తునకలోని పని అధికం
30. అందరిభాగాలతో తన భాగం పొందేవాడు ఫలితం ఎక్కువగా పొందుతాడు
31. కన్నుపెద్ద, కడుపు చిన్న
32. ఆశ ఎక్కువ అయినా అరిగించుకునే శక్తి లేకపోవడం
33. ఎన్నే షాలేసినా కూటికే , ఎన్నేండ్లు బతికినా కూటికే
34. వైరాగ్యంతో వాస్తవాలు మాట్లాడటం
35. అయినోళ్ళకు ఆకుల్ల , కానోళ్ళకు కందాల్లో
36. రక్తసంబంధీకులకు విలువ ఇవ్వకపోవడం
37. అంతటా నానినా అరికాలు కింద నానకపోవడం
38. అంతా తెలిసినా అసలు రహస్యం తెలియకపోవడం
39. అతిరహస్యం బట్టబయలు
40. ఎంతో రహస్యంగా దాచిన విషయం అందరికీ తెలిసిపోవటం
41. నక్క నదిల కొట్టుకుపోతూ ప్రపంచమంతా మనుగుతోంది అందట
42. తెలివిలేని ఆలోచన
43. చెరువులో పడ్డీన్ని తీసి బావిలో ఏసినట్లు
44. ప్రమాదంలో ఉన్న వాడిని మరింత ప్రమాదం లోనికి నెట్టడం
45. చిల్లికి చింతపండోత్తినట్లు - ప్రయోజనం లేని తాత్కాలికమైన పనీ
46. గుమ్మి నిండా గింజలుండాలో, గూటాలోలే బిడ్డలుండాలో -
47. పైసా ఖర్చు లేకుండా పని జరగాలనుకోవడం.
48. మొసలి కన్నీరు - కపటదుఃఖం
49. అల్లారు ముద్దుగా - మిక్కిలి ప్రేమగా
50. కడుపులో పెట్టుకొని దాచుకోవటం

51. చిలుకపలుకులు - మస్తుగొలిపేసి
52. కాలం చేయుట - సుశీల
53. అన్నెము , పున్నెను ఎరుగని - ఏమీ తెలియని అమాయకత్వం
54. కన్నులు నెత్తికెక్కు - గర్వంతో కూడుకున్న
55. కొమ్ములు తిరిగిసచారు - గొప్ప పతిభకలవారు
56. ఋక్కుపచ్చలారు - పసితనం
57. రెండునాలుకలు - మాటచూర్పడం
58. తెగేదాకా లాగట్టు - సమస్యను అధికం చేయడం
59. తీగకు కాయ బరువా - ముఖ్యమైన ఆధారానికి చిన్నవి (బరువు) సమస్య కాదు
60. చేతికి ఎముక లేకపోవుట - మిక్కిలి దానం
61. చెవినిల్లుకట్టుకొను - చెప్పిందే చెప్పడం
62. గుండె చెరువైంది - మిక్కిలి బాధపడు
63. వండినకుండ - సిద్ధంగాఉండడం
64. గాలం వేయటం - లోబరుచుకోవడం
65. కొట్టినపిండి - వృత్తిలో అనుభవం సంపాదించుకోవడం
66. పండ్లు కొరుకు - కోపాన్ని ప్రదర్శించుట
67. పూసల్లోదారం / తలలో నాలుక - ప్రధాన పాత్ర పోషించడం
68. ఎంగిలి చేత్తో కాకిని కొట్టడం - పిసినారి స్వభావం
69. అగ్గిబుక్కుట - కోపంతో ఉడికిపోవుట
70. ఒంటకొతి - ఏకాకి
71. కడుపు కుటకుట - ఓర్వలేనితనం
72. కాకిగోల - భరించలేని శబ్దాలు
73. కూసమీడిచిన పాము - ఉత్సాహం
74. కోడిమెదడు - ఆలోచన లేకపోవడం
75. గాడిదమోత - వెట్టిచాకిరి / అధికపని
76. గోడకేసిన సున్నం - తిరిగిరానిది

77. చచ్చినపాము - ఏమీ చేయలేని స్థితి
78. చంకలో పిల్లి - చెడును దగ్గరలో ఉంచుకోవడం
79. పీనుగ సింగారం - వ్యర్థం
80. నూరిపోయి - విషయాన్ని బలంగా అంజేయు
81. నీళ్ళునములు - సందేహించడం
82. నిండు చెరువు - సమృద్ధి
83. నల్లికుట్టోడు - బయటికి కనిపించకుండా హాని చేసేవాడు.